(ZEITUNGSDRUCKSACHE)

КРАКІВСЬКІ ВІСТІ

Народній часопис для Ґенерал-Ґубернаторства

Ч. 96. Краків, 27. вересня 1940. Рік I.

„Krakauer Nachrichten"
Ukrainische Volkszeitung
für das
General-Gouvernement

Adresse der Redaktion:
„Krakauer Nachrichten"
Krakau, Orzeszkowagasse 7.II
Fernsprecher 104-81.

Adresse der Administration:
Krakau, Karmeliterstrass 34
Fernsprecher 230-39

30 сот.

ПЕРЕДПЛАТА
в краю і закордоном:

місячно	3 зол. 50 сот.
чвертьрічно	10 зол. 50 сот.
піврічно	20 золотих
річно	40 золотих

Курс 1 нім. марки 2 зол.
Адреса Редакції: Краків, Ожешкової 7, тел. 104.81
Адреса: Адміністр. Краків, Кармелітська 34, тел. 230-39
Дирекції: ч. тел. 137-42

ВИХОДИТЬ В ПОНЕДІЛОК, СЕРЕДУ І ПЯТНИЦЮ

Переломова подія
в історії Української Православної Церкви

ПРОФ. Д-Р І. ОГІЄНКО ВИЗНАНИЙ КАНДИДАТОМ НА ХОЛМСЬКОГО ЄПИСКОПА

Дня 24. 9. в 17. год. Ґенеральний Ґубернатор міністр д-р Франк прийняв на замку у Кракові ВПреосв. Митрополита Діонисія, кандидата на Холмського єпископа проф. д-ра І. Огієнка, Ґенерального Вікарія о. М. Малюжинського, представників українського населення в Ген. Ґубернаторстві: Провідника УЦК. проф. д-ра В. Кубійовича, ділового керманича УЦК. ред. В. Глібовицького та делеґата Холмського Комітету інж. Теребуса. Підчас цієї торжественної авдієнціїй довершився важний історичний акт.

ВПреосв. Митрополит склав перед д-ром Франком таку письменну заяву:

„Ми, Діонісій, Архієпископ Варшавської Дієцезії і Митрополит Святої, Православної Автокефальної Церкви в Ген. Ґубернаторстві, прирікаємо як зверхник цієї Церкви Панові Ґенеральному Ґубернаторові вірність і відданість. Будемо видані ним закони й розпорядки вірно виконувати та будемо дбати, щоб підчинене нам Духовенство з такою самою вірністю й відданістю ці закони й розпорядки виконувало".

Відтак Митрополит передав текст цієї заяви Генеральному Ґубернаторові, який у відповідь підкреслив свою згоду на те, щоб Митрополит Діонисій перейняв знову провід Православної Церкви в Ґен. Ґубернаторстві. „Я очікую від Вас" — сказав мін. д-р Франк — „що Ви переведете відбудову Православної Церкви відповідно до потреб Ґен. Ґубернаторства і бажань українських вірних. При виконуванні цього історичного завдання можете бути певні моеї опіки".

Ґен. Ґубернатор вручив ВПреосв. Митрополитові документ з повищим текстом.

Після цього потвердження Митрополит передав побажання вірних і заявив:

„Добро й розвиток Православної Церкви в Ґен. Ґубернаторстві, що складається майже виключно з вірних української національности, вимагає поділу цілої Церкви на три дієцезії, а саме на українсько-російську варшавсько-радомську, українську холмсько-підляську та українську краківсько-лемківську з окремими єпископами українцями. Теж саме добро Церкви вимагає, щоб висвятити на Холмського єпископа проф. богословського виділу д-ра Івана Огієнка, знаного вже діяча на церковній і культурній ділянці для добра українського народу.

Заявляючи тут свою леґальність, одночасно прирікаю негайно завести новий лад у Святій Православній Автокефальній Церкві, відповідно до нових обставин".

Генеральний Ґубернатор заявив, що приймає цю заяву Митрополита в імені Фірера й Німецької Держави: „Я захоплений значінням цієї історичної години, яка створює передумовини, що вперше єпископ української національности буде висвячений. Я переконаний, що це вийде на благо-

(Докінчення на стор. 2-ій)

Перед новими несподіванками

Краків, 25. вересня 1940.

Історія кожної війни не обмежується лише до історії воєнних дій. Бо одночасно йде дипльоматична акція, яка має на меті абс краще зясувати політичні цілі воюючих сторін. або довести до швидшого кінця війни. Ніхто не веде війни для війни. Війна є лише одним із засобів добути політичну ціль, засобом, якого народи (держави) хапаються тоді, коли завели всі мирні спроби поладнати конфлікт. Але правда, що світ не стоїть на місці, торкається також політичної сторінки воєн: у ході воєнних дій виринають нові політичні питання, нові політичні завдання, відкривається нове поле для дипльоматичної діяльности. Й осяги війни залежать не лише від осягів самої зброї: від способу, в який дипльоматія висуває та актуалізує щораз нові політичні питання, від зручности, як їх ставить та як намагається їх розвязати, від енерґії та жвавости дипльоматичної служби залежить у величезній мірі остаточна перемога чи остаточна програна.

Саме в останніх днях зазначився назверх знову рух у дипльоматичній ділянці (кажемо „назверх", бо міністерства закордонних справ ніколи не припиняють своєї діяльности!). Відвідини еспанського міністра Сунера у Берліні та подорож міністра Рібентропа до Риму порушили прилюдну опінію всього світа та викликали у світовій пресі безліч поголосок, коментарів та пророцтв. Нічого й дивуватися: Серрано Сунер це шваґер ґен. Франка, його особистий довірник, та одна з найчільніших постатей нової Еспанії. Його довгі розмови з канцлером Гітлером у приявності мін. Рібентропа мусіли обхопилювати всі міжнародні питання, які лиш цікавлять Німеччину Гітлера та Еспанію Франка: ці дві країни злучені не тільки симпатіями до споріднених державних устроїв, але братерством зброї, коли Німеччина з Італією своїми добрвольцями активно допомагала національній Еспанії у боротьбі з червоними, — вони злучені і спільними політичними інтересами, які випливають з факту, що обидві держави терпіли від британської геґемонії. Коли ж додати, що безпосередньо перед побутом еспанського гостя у Берліні гостював там Італійський міністр кольоній Теруччі та що безпосередньо після відізду тих гостей поїхав до Риму міністр Рібентроп і майже просто з залізничого двірця відвідав Мусолінія, де розпочались кількагодинні наради — то не дивниця, що ввесь світ з найбільшою напругою чекає, „що з цього вийде".

Бо такий уже досвід з історії тієї війни, що завсіди після таких відвідин, радісних окликів спонтанно зібраної товпи та окутаних повною мовчанкою нарад, завсіди „щось виходить". І тим „щось" завсіди буває якесь нове пересунення міжнародніх політичних сил та нова радикальна зміна на військових фронтах. Німецька преса недвозначно дає зрозуміти, що всі ці подорожі та наради стоять у звязку з офензивними акціями армій держав осі: з гураґаном,

який від двох тижнів шаліє над Льондоном, та з наступом італійських військ на Єгипет. І пригадують, що в міру зросту военних осягів держав осі щораз голосніше лунають по всій Еспанії оклики: „Гібральтар був і буде еспанський!"

Спершу була Еспанія невтральна, потім офіціяльно заявила, що вона перейшла до стану „неучасти у війні", але невтральною не є, бо співчуває державам, які допомогли були їй до власної перемоги з внутрішнім ворогом. Після стану „неучасти у війні" найближчим етапом є вже активна участь у военному конфлікті. Всі познаки кажуть, що цей момент щораз ближчий. І коли це станеться, то Велика Британія втратить не тільки Гібральтар, і вона буде не тільки примушена їздити до Індії дорогою довкола Африки, але й політичне положення Великої Британії опиниться на шпилі кризи. Еспанія була тією морською потугою, яка скорчилась та ослабла саме під ударами суперницької Британії, — не диво, що Еспанія має повне право зголошуватись до парцеляції заморських посілостей Великої Британії. Одночасно вся південна Америка, племінно, культурно та чуттево споріднена з Еспанією, як своїм матірним краєм, мусить немов автоматично насторожитись проти англьофільської кампанії деяких кругів північної Америки. Таким робом мобілізація панамериканської опінії у ворожому для Німеччини й Італії дусі зазнала б могутнього удару.

Виходить, що і політично і стратегічно теперішня війна доходить до шпилю, до своєї найвищої та переломової точки. Не диво, що всі чекають розвитку дальших подій із запертим віддихом. Не диво, як щораз менше людей у світі бере поважно бравурний оклик англійського премієра: „саме тепер перемагаємо!" Колись один польський премієр у довгому соймовому викладі доказував, що в Польщі все знаменито. Люди слухали, кивали головами та питалися: „коли все так добре, то чому воно так зле?" І тепер, дивлючись на щораз поганіше військове та політичне положення Великої Британії, трудно докопатися глузду в оптимізмі держави, яка опинилась над самим берегом пропасти.

Всім, що памятали про мої сороклітні уродини та склали з цього приводу побажання — щиро дякую.

Д-р Володимир Кубійович
Провідник УЦК.

АДМІРАЛ ДАРЛЯН ЗАКЛИКУЄ ДО ВІЙНИ З АНГЛІЄЮ. — ПЕТЕН СКЛИКАВ НАРАДУ УРЯДУ.

Віші, 25. 9. Французький адмірал Дарлян проголосив приказ, що Франція почала вже відплатні репресії супроти Англії. У цьому денному приказі заявив адм. Дарлян, що французи відплатилися вже Англії за напад у Дакар. Французькі сухопутні, повітряні та морські сили в Африці завдали англійцям великі шкоди. Ближчих подробиць про ці репресії не подано.

Дальше сказано у приказі, що в Дакарі живуть французи, та що Дакар це ключі до Атлянтійського Океану. Черговий напад англійців на Дакар (Зах. Африка) це спроба виголодити тамошніх французів. Тому Франція мусить почати репресії супроти Англії.

Марш. Петен скликав негайно уряд на нараду.

(Продовження з 1 стор.)

словення для українського народу в Ген. Ґубернаторстві! Нехай же це буде благословенням для тої Православної Церкви, яка на цьому терені пережила стільки сумних днів."

Митрополит зі зворушенням подякував Ген. Ґубернаторові за все, що він вчинив Грецько-Православній Церкві в імені великого Фірера Адольфа Гітлера. Притому пояснив Митрополит, що йому кривавилося серце, коли він мусів бути свідком переслідування його Церкви поляками та палення церков. Тому він радіє тепер, що для тієї Церкви настає кращий час і тому він складає подяку не тільки від вірних цієї Церкви, але також від усіх православних, що живуть в Югославії, Греції, Болгарії, Румунії, Царгороді та ген далеко в Америці.

Накінець Ґенеральний Ґубернатор прибіцяв особливу опіку над манастирем в Яблочині, де має відбутися свячення проф. д-ра І. Огієнка, та зміслця дав відповідні доручення приявних урядовців.

Ця подія має переломове значення в історії Православної Церкви на українському терені в Ген. Ґуб. З цим моментом кінчиться польське поневолення православних українців і приходить нова епоха Української Автокефальної Церкви в Ґенеральному Ґубернаторстві. Треба сподіватися, що це причиниться до відродження релігійного духа в широких верствах українського православного населення.

Очевидно, головну надію треба покладати на тих нових провідників Української Православної Автокефальної Церкви в Ген. Ґубернаторстві, що мають тепер перебрати її керму у свої руки. Завдання перед ними дуже велике, бо мусять вони усунути ті всі штучні перегороди, які спритно будували чужі, ворожі руки, та повести дбайливу виховну працю.

*

Дня 24. 9. в год. 16. українська православна громада у Кракові вітала в своїй церкві при вул. Повісля 5 Митрополита Української Православної Автокефальної Церкви в Ген. Губернаторстві, ВПресв. Діонісія. На порозі церкви д-р Х. Кононенко передала Владиці хліб, сіль і китицю троянд та привітала від українського православного жіноцтва. В церкві привітав Владику о. благочинний Волков, православний парох Кракова. Він висловив надію і переконання, що православні українці дістануть всі права, тим більше, що найближчим помічником Митрополита буде проф. І. Огієнко. Митрополит подякував за привіт і висловив надію, що Українська Православна Автокефальна Церква зможе тепер розвиватися без зовнішніх перешкод, для добра українського народу. Відтак відправлено молебен і відспівано многоліття.

Чергове безглуздя англійської політики

ВЧОРАШНІ СОЮЗНИКИ — СЬОГОДНІШНІ ЗАВЗЯТИ ВОРОГИ.

Віші, 25. 9. У понеділок, 23. ц. м. англійці напали вже вдруге на французьку морську фльоту в Африці. Саме в понеділок в год. 2-ій пополудні заатакували англійці у пристані Дакар французькі кораблі там заякорені.

Проводив великою англійською ескадрою французький еміґраційний ґенерал де Ґоль. Він вислав до ґубернатора Дакару ультимат, негайно віддати йому кольонію. Ясно, що ґубернатор відкинув цю вимогу і тоді ґен. де Ґоль дав приказ стріляти до своїх земляків. Напад тривав 2 години.

Французький уряд у Віші страшенно цим обурений і деякі члени уряду домагаються відплати супроти Англії. Проголошено урядовий комунікат, в якому ствержено, що можна б припускати, що б. ґен. де Ґоль перейшов на бік Англії тільки тому, щоб продовжувати боротьбу проти б. ворога Франції. Та факти говорять щось противне. Він проводив чужими силами та звів бій зі своїми власними землякими. Тому тим французам, що досі вагалися визнати його зрадником, тепер їм розкрилися очі.

—o—

Невпинне бомбардування Анґлії

ЗА ГАЙДЕЛЬБЕРҐ — КЕМБРІДЖ.

Берлін, 24. 9. У понеділок німецькі літаки продовжували збройні налети над полудневою Англією. У повітряних боях зістрілено 21. англійських літаків. Німці втратили 3 літаки.

Начальна команда німецької армії подає, що німецькі літаки продовжували збройні налети над Льондоном, Ліверпулем і полудневою Англією. Зокрема сильно бомбардовано Льондон і Ліверпуль, внаслідок чого спалахнули великі пожежі. Бомбардовано і Кембрідж, бо англійці бомбардували старе університетське місто Гайдельберг.

В ночі з 23. на 24. ц. м. англійські літаки заатакували кілька місцевостей у північній Німеччині та Берлін. Бомби ушкодили мешкальні доми, вбито декілька цивільних осіб і багато ранено. Військових обектів ніде не ушкоджено. Англійці втратили 24. літаки, а 6 німецьких літаків пропало.

Берлін, 25. 9. Одно німецьке стежне судно затопило біля берегів Англії озброєний ворожий корабель 3.000 тон містотн.

Німецькі летунство бомбардувало важкі військові обекти в Льондоні та в інших місцевостях полудневої Англії. Впродовж ночі поновлено налети на Льондон зі збільшеною силою. Скинено бомби важкого калібру на портові уладження, доки та інші військові обекти.

Ворожі літаки налітали і на Берлін, та не спричинили ніякої шкоди. Не запримічено також зістрілення ворожих літаків; один німецький літак пропав.

Ловецька ескадра під командою майора Мельдерса добула 500. перемогу в повітрі.

Італ. летунство бомбардує анґ. кольонії

Рим, 24. 9. Начальна команда італійської армії подає, що наслідки бомбардування Гайфи в дні 21. 9. є жахливі.

Летунську базу на Мальті бомбардувало італійське летунство вдруге, причому згорів маґазин. Ворожі літаки уступили, щоб оминути повітряний бій.

На терені північної Африки ворожі літаки вдруге бомбардували місто Бенґазі, ушкоджуючи мешкальні доми цивільного населення. Летунський налет на Бардію не спричинив ніякої шкоди. Італійські літаки обстрілювали зі скорострілів ворожий 4-о моторовий літак, що летів на Киренайку. — Його поцілено і він упав до моря, де затонув.

Окремий звітодавець аґенції Стефані подає, що летунську базу на Мальті дощикульно збомбардовано.

У північній Африці бомбардувано Марсу Матрук. Нічні ворожі налети на Тобрук і Бардію не спричинили великої шкоди.

У східній Африці італійські відділи зустрілись із ворожими і дійшло до бою. — Італійці примусили англійців до відступу. Італійське летунство бомбардувало летунський майдан у Судані, ушкоджуючи важко 10 ворожих літаків.

ЮЛІЯН ТАРНОВИЧ 11*)

20 літ неволі

ЛЕМКІВЩИНА МІЖ МОЛОТОМ І КОВАЛОМ.

У варшавському суспільно-політичному тижневику „Ютро Праци" (з 22. і 29. грудня 1936 р., чч. 48—49) читаємо таке:

„Лемківщина була до XIV століття диким полем, де кочували з стадами овець волоські (румунські) пастухи. Вони то під опікою польського короля Казимира Великого поселилися здовж південної межі Польщі та замісць називатися волохами, називаються „руснаками", або лемками від слова „лем", як їх сусіди словаки на Закарпатті від слова „лен". Їх мова „церковно-славянська з різними відмінами й додатками з польської мови". Тому то поляки зі сумежних із лемками сіл і міст розмовляють з ними по польськи без ніяких труднощів. Єдиною перешкодою в кореспонденції та виміні польських книжок і часописів — є кирилиця, яка збереглася дотепер у письмі та друку лемків. Терен, заселений цими „волохами" не зменшився, хоч поляки осідали постійно на Лемківщині і далі масово напливали до лемківських сіл польські робітники до тартаків здовж залізничого шляху Загіря — Команча — Лупків та до численних живців. Поляки допустили до зукраїнізування цих волохів, замісць їх засимілювати зовсім національно та релігійно. Ідиллю „мирного польсько-лемківського співжиття" нарушили зі сходу українці, які опанували Лемківщину, та з Закарпаття жидо-комуна, що використовує страшну нужду лемків, яким замкнено дорогу до сезонової еміґрації до Америки й Мадярщини."

Далі цей ендецький тижневик називає працю українців на Лемківщині „безличністю"; піддержує наклепи руссофілів, що до масових арештувань руссофілів у 1914 р. довели українці й що не руссофіли довели до поширення варшавського православія на Лемківщині, тільки українські гр.-кат. священики. Вкінці запевняє, що православія спинила польська влада, отже старости, поліція й суди. Рецептою на приєднання Лемківщини до польщини мало бути запевнення польським перемиським єпископом „польським" родинам на Лемківщині релігійної прислуги від польських ксьондзів, як це робив польський єпископ Лісовський в Тарнові з населенням у Горличчині та Ново-Сандеччині. Майно цього польського єпископа з Перемишля мало бути призначене на такі цілі. Бо треба було створити постійні польські експозитури в Барвінку, Тарнавці, Волі Ясліській, Вороблику Корол., Новосільцях, Іздебках, Скальнику, Крампній, Устю Княжому, Висовій, Гуті Полянській, Баниці, Реґетові, Ізбах, Дубнім, Мушині, Милику, Явірках і Шляхтовій. Ці експозитури мали відповідати польській владі. А така польська установа як „Товариство Школи Людовей" мала журитися про кожну одиницю й кожну „польську" родину в Лемківщині відповідним зорґанізуванням читалень (ім. М. Качковського!), аматорських театрів, кін, вистав, де всіми силми польщина входила б у душу Лемківщини До того всі хліборобські палати, товариства й хліборобські кооперативи мали теж обовязок боронити Лемківщину перед українцями. Адже по думці ендеків — на Лемківщину не треба було допустити ніяких українців на ніяке урядове становище, ані як учителів, ані як поліцаїв, ані як осіб з прикордонної сторожі, поштових урядовців, дорожників (по польськи: „опекун спол̄ечни") і т. д. — Бо „Лемківщину створила перед віками Польща й вона на віки мусить залишитися польською" — казали поляки.

Це все нароком наводимо, щоб тим більше пізнати шляхи полонізаторських вичинів польської політичної думки щодо Лемківщини. А з другого боку виказати, що саме ця польська нагінка на українців отворила населенню Лемківщини очі та виявила йому наглядно: хто оборонець Лемківщини, та хто її ворог.

З черги переходимо на дуже цікавий в свому часі польський міністеріяльний розпорядок (з 10. VI. 1938 р.) про поширення прикордонного поясу на цілі повіти Лемківщини: у краківському воєвідстві новосандецький, горлицький та ясельський; у львівському: коросноянський, сяніцький, ліський (тодішній).

Цей розпорядок був новелізований щодо розпорядку з 23. грудня 1927 р. про кордони держави, де було зазначено, що прикордонний пояс обіймав простір повітів ширини 30 км. від граничної лінії. Одначе (польський) міністр внутр. справ на основі зновелізованого розпорядку (президента) поширив прикордонний пояс на цілі повіти та на збірні громади й міста деяких повітів.

Крім прикордонного поясу цей розпорядок означував ще граничну дорогу й прикордонну смугу. Ця дорога обіймала простір ґрунту ширини найбільше 15 метрів від граничної лінії, або такий самий простір ґрунту здовж берега граничних вод.

Прикордонна смуга обіймала простір ширини двох (2) кільометрів від граничної лінії здовж цієї лінії.

У звязку з уведенням прикордонного поясу спадали на населення Лемківщини обильні „благодаті".

Перше: о б м е ж е н н я   р у х у на цілому просторі прикордонної смуги, або в деяких її відтинках, якщо це необхідне для охорони (!) держави, зокрема узалежнити від дозволу адміністраційної влади побут у цій смузі осіб, які там постійно не мешкають. Від цього обовязку були звільнені: польські громадяни тих місцевостей в прикордонній смузі, в яких мають нерухоме майно або бодай мешкали продовж шістьох місяців від хвилини діяння цього розпорядку; державні та самоуправні урядовці, службовики й особи, які мають пашпорти, або відповідні перепустки. Повітова влада (воєвода теж) загальної адміністрації (староство) могло заборонити замешкувати та перебувати на просторі прикорд. смуги на обмежений час, або на постійне, якщо цього вимагали огляди безпеки й охорони держави. Далі староство могло заборонити замешкувати й перебувати в прикорд. смузі на час від 1 до 3 років особам, покараним правосильним судовим присудом або правосильним рішенням адміністр., митної чи скарбової влади за протидержавну діяльність, за пачкування, або нарушування постанов розпорядку про кордони держави. Особам, покараним за провини супроти безпеки держави міг староста заборонити перебувати та замешкувати в прикорд. смузі на час до 10-ох років. Така постанова старости була негайно до виконання.

Друге: у прикорд. смузі могла польська влада переводити вивласнення нерухомостей для державного скарбу, якщо це було потрібне для охорони держави.

Третє: у прикорд. поясі воєвода мав право заборонити з оглядів публичної безпеки, або охорони кордонів — працювати поодиноким особам у торговельних чи промислових підприємствах і в установах публичної ужиточности. Далі припинити або заборонити діяльність кожного товариства, союзу, або кооперативи чи теж їх філій і відділів, якщо їх діяльність не вказана з оглядів публичної безпеки або охорони кордонів. Врешті, що найважніше та найболючіше для населення Лемківщини: в прикорд. поясі могли набувати нерухомості тільки поляки й то за дозволом дотичного воєводи, хіба, що дістають їх на основі законного дідичення. Цього дозволу потрібно також на виарендування нерухомостей, продовження договору аренди, уживткування або управи нерухомости. Купно нерухомости без дозволу воєводи неважне (те саме аренда й т. д.).

Четверте: Особи, які бажають замешкати в одній з місцевостей в прикорд. смузі, повинні були виєднати собі дозвіл дотичного староства. Але воєводи мали право взалежнити побут осіб у прикорд. поясі, які там постійно не мешкають, від виєднання спеціяльного дозволу з тим, що дозвіл на тимчасовий побут (пр. літникам у горах) могла видавати дотична адмін. влада з огляду на місце замешкання; на час, потрібний до осягнення своєї цілі з тим, що староста може продовжити побут; мешкати тільки в цих місцевостях, в яких влада дозволила перебувати; староста міг у кожній хвилині заборонити особі дальший побут у дозволеній місцевости. Людина, якій воєвідська влада заборонила дальший побут, мусіла покинути прикорд. смугу до 24-ох годин. Нічний рух у цій смузі без спеціяльного дозволу заборонений (від заходу до сходу сонця!).

Про інші заборони (пр. заборона годувати голуби, ходити до ліса, держати в себе телефон, ходити з фотографічним апаратом і т. д.) не згадуємо, як про менше важні.

Найважніша справа крім виселювання осіб з прикорд. поясу Лемківщини, була заборона купувати неполякам у цій смузі нерухомости, отже й поле.

Цією забороною трапляла польська адміністрація в само серце населення Лемківщини та по думках свого пляну, або радше „політики на знищення" наставляла заздалегідь широкі рамена з дороговказом до своєї мети: — хочеш купити поле, побудувати в Лемківщині свою хату — то мусиш статися поляком!

Така була ціль цих розпорядків. Ще друга, щоб під подвійним обухом — польсько-руссофільським зломану Лемківщину на душі й тілі, пригорнути до свого „ойчистого" лона. А косцюлки вже будувалися по цілій Лемківщині, щоб населення цієї країни не скучало без „релігійного" корму. Бо архикатолицька Польща дуже, а дуже дбала та піклувалася своїми „зьомками".

*) Гл. »Краківські Вісті« чч. 86—95.

Еспанія на овиді

(Від нашого кореспондента)

Берлін, у вересні 1940.

Два розкішні вінки прикрашували цими днями камінну долівку берлінського памятника для полеглих. Біля італійської шарфи з ініціялами міністра кольоній Теруджія, видніла червоно-золото-червона бинда на вінку еспанського міністра внутрішніх справ, Серрано Сунера, а на ній великий, майже символічний напис: »Німецьким героям — еспанські побратими«. Візита еспанського міністра внутрішніх справ — »правої руки Кавділля« (провідника) ген. Франка, це безсумнівно найцікавіший факт на тлі багатої політичної берлінської хроніки в другій половині вересня.

Рамон Серрано Сунер протягом кількох років, від часу вибуху еспанської національної революції, своїми засугами вибився на провідне місце еспанського державного життя і стоїть сьогодні в рядах наймолодших та найактивніших европейських державних мужів. Його карієру можна хіба порівнати з карієрою італійського міністра закордонних справ, гр. Чяно. Молодий міністр (не має ще 40 років), права рука ген. Франка, а проте незалежний політичний ум і самостійна політична особовість, витискає Сунер знаменне пятно на житті сучасної, в огні і крови домашньої революції відродженої, Еспанії. Винятковe становище міністра внутрішніх справ в новому еспанському державному ладі пояснює питання, яке ставило багато осіб, здивованих, чому на політичні переговори до Берліна не приїхав міністр закордонних справ Еспанії. Цю загадку вияснює факт, що еспанський міністр внутрішніх справ — відповідальний за контролю не так державно-адміністраційного апарату, як за нагляд над загальною політикою та координацією національних сил. А врешті — як сказано — Сунер це найбільш довірена людина ген. Франка і його дорадник у найважливіших державних справах. Вибух національної революції застав міністра в Мадриті, де червоний уряд негайно казав його арештувати. Переживання у вязниці відбилися на постаті еспанського політика, посрібливши не лише його голову, але й надавши цілій його постаті вираз глибокого, суворого спокою. Відвідини еспанського міністра й водночасно голови політичного виділу »Фалянги«, підчас яких німецький міністр закордонних справ фон Ріббентроп негайно виїхав до Риму на важливі переговори з Муссолініем, витиснули на сторінках цілої всесвітньої преси зловіще для британської імперії слово — Гібралтар. Гібралтар, велика скеля на півдні Еспанії, що від 1704 року, по обсаді її англійською фльотою ген. Рука, стала символом упадку еспанської потуги, зачинає чим раз поважніше притягати увагу вже не тільки пропагандивно-партійних кол, але і дипльоматично-військових кол нової Еспанії. „Por la unidad de Espana - Gibraltar Espanol!" Для єдности Еспанії — Гібралтар мусить бути еспанський! І нічого дивного, що прилюдна опінія світа звязує берлінські відвідини Сунера з домаганням повороту Гібралтару до Еспанії.

Треба розуміти психіку втомленої війною, але молодої силами держави, націоналістичної Еспанії ген. Франка, щоб мати ясний погляд на рід і евентуальну форму довершених фактів, які вже в недовзі можуть статися на іберійському півострові. Еспанська домашня війна принесла не лише товчок до внутрішнього, але й до зовнішнього розвою старої, заскорузлої у поглядах і безсилої держави. Переміну її духово-політичної структури довершила еліта вояків і фронтових борців. Тому то нова Еспанія і в закордонній політиці стала рішучо і наблизилася до рушійних сил епохи — держав осі. Фалянгістична молодь поставила собі революційну ціль: Еспанія не може знову вертатись на сліпий шлях закордонно-політичної нерішучости. Навпаки, вона мусить здобути собі почесне місце між народами. Очевидно, на першому місці всеї еспанської політики станула справа відбудови знищеного краю і від неї покищо (а може ще дотепер) була залежна кожна постанова в закордонно-політичній ділянці. Тим треба пояснювати всі дотеперішні еспанські тенденції невтральности, що спиралися на погляді, мовляв, Еспанія найкраще здійснюватиме свої інтереси, відхилюючись від усяких конфліктів.

У червні минулого року, коли до Німеччини прибула військова місія під проводом ген. Аранда, англійський »Дейлі Експрес« виєднав інтервю в цього старшини з заявою про таку невтральність. Одначе в авторитарних державах правдиве значіння можуть мати лише заяви самих шефів уряду. А ген. Франко вже минулого року заявив в інтерврю для одного португальського щоденника, що невтральність Еспанії можлива і залежна від того, чи Еспанія не вважатиме нарушеними її чести та її життєвих інтересів.

На ділі Еспанія відійшла від строгої невтральности вже тому (зацитуємо в цьому місці слова німецького знавця еспанської проблеми Оттона Шемпа з його найновішої книжки) „що вже 7. квітня 1939 р. побіч Німеччини, Італії, Японії, Мадярщини і Манджуко, приступила як шостий партнер до протикомуністичного антикомінтерновського пакту". З новою Німеччиною підписала Еспанія в січні 1939 р. культурне порозуміння. Німеччина та Італія активно допомагали націоналістичним силам Еспанії в революційній боротьбі за владу і завідродження. Тому то й нові еспансько-італійські відносини спочивають на основах приязні. Вигадки ворожої пропаганди, мовляв, Італія домагалася за мілітарну допомогу, окупації частини території Еспанії, виявилися брехнею. Ніодин італійський леґіон не залишився по війні в Еспанії, чи на Балеарах. Коли ж італійці по переможній війні вертали до батьківщини, супроводив їх шурин ген. Франка — міністр Сунер. В багатьох тодішніх промовах дав він зрозуміти, що приязнь між Еспанією і Італією буде довша від воєнного побратимства.

І ще не прогомоніло враження відвідин Сунера у Берліні, а вже цілий світ насторожено слідкує за розмовами у Римі. І не зменшать значіння цих подій, що назрівають, розмови заст. ком. закордонних справ Совітів — Вишинського з німецьким амбасадором ґр. фон дер Шуленбурґом у Москві, ні малі клопоти в Румунії, ні англійська акція в Америці, чи нові побоювання у Гельсінках. На Далекому Сході залізною рукою заводить лад японський премієр мін. кн. Коное. Консолідуються сили нового світа проти старого. Яку ж ролю відограє Еспанія — виявить найближча майбутність.

КТВ.

Г. ХОРОЛЬСЬКИЙ. 3*)

Подзвінне в перші роковини

Велика частина Волині, зокрема північно-західній Луцький повіт, була під комуністичними впливами. Деколи цілі села заражені були комунізмом. Вести якусь національно-освідомлюючу працю в таких селах доводилось важко, бо збаламучена селянська маса ворожо ставилася до кожного „панка" з міста, як приїздив на збори якоїсь орґанізації. Працюючи в Луцькій „Просвіті" довший час і виїжаючи часто на села, я мав нагоду прослідити причини тієї недуги.

В першу чергу не оформлена якслід національна свідомість, а притому і ця довга царська неволя залишили свої сліди та створили підложжа для нової орієнтації на схід — червоної.

Замітне, що цей дурман найбільше поширювався в селах, де були двори, костели, всякі „кулка" та поліційні станиці. Поляк дідич не давав українським селянам праці у дворі, ксьондз навертав з амвони на „прадідівську" віру, учитель у школі учив „історії" так, що мовляв немає ніякого українського народу.

Такі села в Луччині, як Радомишль, Суховоля, Лаврів, Баковці, Городище, Чаруків, Цумань, Янубчиці, Щурин, Любче, Зубільно, Ватин і багато багато інших — були твердинями комунізму. Таксамо і містечка Горчин, Олика, Рожище, Зофіївка та інші. В цих селах і містечках мали свої добра Радзивили, Санґушки, Хоткевичі, Єверські та інші. Луцька Повітова „Просвіта" була в рр. 1928—1932, аж до хвилини закриття, масовою українською культурно-освітньою орґанізацією в Луцькому повіті. Вона мала 140 діяльних філій по селах, а в останніх місяцях перед закриттям просвітній рух був просто стихійний. Орґанізаційний апарат централі не був у силі обслужити запотрібувань села, часто приходилося відкладати орґанізацію філій. В тому стихійному русі села віднайшли ми політичні причини комуністичних настроїв.

Маючи досвід з попередньої діяльности деяких філій Просвіти по селах, які під плащиком культурно-освітньої праці вели комуністичну пропаґанду в селі, Рада „Просвіти" перестала відкривати філії в таких селах. Орґанізатори приходили безліч разів, домагалися відкриття і, коли їхні заходи залишалися без осягів, то вони заявляли, що знайдуть, мовляв, іншу дорогу. Внедовзі ця дорога знайшлася. В некомуністичних селах важко було відкрити філію Просвіти, бо на це не можна було одержати дозволу старости. Натомісць староство запитувало голову „Просвіти", чому не орґанізовано філій в таких а таких селах. Голова вияснював, що це неможливе з огляду на комуністів, які використовують філії для своїх цілей, з це може наразити цілу орґанізацію на небезпеку. Тоді староство заспокоювало, що ніякої небезпеки немає. Воно мало в цьому свою окрему ціль. На практиці виявилось, що найрухливішими філіями були якраз ті, що стояли під впливом комуністів. Для них завсіди був дозвіл і для них працювали всі уряди по селах від учителя й почтарки починаючи, а на поліції кінчаючи. Комуністичні „Сельроби", „Сили", „Вікна", „Нові Шляхи" та інші такі рептильки ширились по селах, а поліцийники самі доручували таку „літературу"; натомість справжній українській національній ґазеті на Волинь важко було дістатись.

Останні збори членів Луцької Повітової „Просвіти" в березні 1932 р. були дуже бурхливі. Комуністи виступали на них без ніякого страху, бо їхній виступ був заздалегідь приготований польською дефензивою! В місяць після цих зборів, коли Рада „Просвіти" взялася рішуче ліквідувати комуністичні впливи по філіях, польська влада закрила Луцьку „Просвіту", ще й подала за причину, що мовляв „Просвіта" систематично вела комуністичну діяльність...

Інша річ, що такі експерименти поляків над здоровим українським національним орґанізмом не вповні себе оправдали. Після ліквідації „Просвіти" комуністи розпочали свої диверсії. Прийшли чинні виступи проти своїх опікунів, — по одній і другій стороні полилася кров. Тоді поляки вхопилися крайніх способів боротьби: розпочалася масова пацифікація цілих районів. Карні поліційні відділи їздили цілу весну 1933 року по селах Луччини й валили хати, стодоли, і громили. За той рік на православному цвинтарі в Луцьку виросло понад 200 могил молодих українських хлопців, що впали жертвою цього чортівського обману польської влади. Трупи вбитих поліція звозила до Луцька і закопувала їх на цвинтарі при самому березі, там, де ховали звичайно вішальників..

Та ставка польської влади на спосіб „divide et impera" — вповні заламалася. Українські національно-настроєні райони Волині відразу відчули небезпеку та вповні відмежували себе від комуністичних районів. Національна свідомість по наших селах зросла, як ніколи. Більше того! Багато людей зпоміж колишніх комуністів зрозуміли в чому річ і цілою душею пристали до національного табору. Вже вдруге така пекольна гра польської влади не могла вдатись, а пізніша ставка на т. зв. „ВУО" заломалася відразу. Тут уже кожний берігся тієї провокації.

(Дальше буде).

*) Гл. »Краківські Вісті« чч. 93 і 94.

Господарські справи

Що робити з грішми нині

Пишемо цю статтю очевидно для тих, які мають гроші. Але ще більше для тих, що їх вправді не мають, але мають за це голову на карку та є працерадісні. Бо ж не гріш є мірилом вартости людини, але навпаки — людина своєю працею, меткістю й запопадливістю творить цінності. Заєдно читаємо й добре відчуваємо, що господарські відносини у Генерал-Губернаторстві управильнюються і вертають зовсім до передвоєнного мирного стану. Люди перестають займатися інтересами на коротку мету, працювати з дня на день — але починають розглядатися за більш постійним пристановищем, ба навіть покидають більш дохідні, але хвилеві заняття, а переходять до певнішої праці. Подібно й гроші перестали, або перестають вже працювати у хвилевих інтересах, але шукають за більш постійними, хоч і менш дохідними джерелами праці (інвестиціями), або радше ждуть на них. Одначе гроші чи пак люди, які мають гроші, мають подвійну журбу: 1) чи гроші, ждучи, не стратять на вартости? 2) де гроші корисно зужити (більшість очевидно думає: »корисно для себе«, мало хто »корисно для загалу й для себе«). Ось на ці питання хотіли б ми відповісти.

Ми здаємо собі вповні справу з того, що всетаки ще йде війна й що можуть бути, як звичайно підчас війни, різні несподіванки. І очевидно вияснюючи ці два питання, будемо брати під увагу й цей момент.

Отже закупна сила золотого у Ген. Губернаторстві з кожним днем постійно більшає й буде так довго більшати, доки ціни не зрівняються з цінами в Німеччині з деякою ріжницею (себто хлібор. продукти будуть тут дещо дешевші, фабричні вироби дещо дорожчі, ніж у Німеччині). Позатим золотий опертий правно й фактично на нім. марці у твердому відношенні 2:1. Знову німецька марка нині побіч доляра є одною з найпевніших валют.

Але друге питання для нас куди важніше, для кожного з нас зокрема й для загалу, а саме — де гроші зужити й чи їх взагалі в щось вкладати?

На це питання є та може бути тільки одна відповідь: Якнайшвидше та якнайдоцільніше льокувати гроші у варстати праці й на освіту, бо цих останніх цінностей нам ніхто не забере й ніколи вони не можуть пропасти. Навіть коли нас не стане, то здобуте знання й досвід залишиться дальше між нашими співпрацівниками. Нині не час сидіти зі заложеними руками й спокійно споживати придбане, ждучи на повне унормування відносин, бо нічого не діждемося.

Призначення наше нині тільки одне — **кидатись у вир праці**, використовуючи всякі можливості — і при праці гартувати духа та тіло, добувати практичне знання і придбати собі досвід, досвід і ще раз досвід. Перед нами майбутність, а з нею незбагнуті завдання. Приготовлятися до цих завдань, робити дрібне, а думати про велике, придивлятися, перетворювати пізнане й присвоювати собі це — це »єдино що є на потребу« нині. Не вміємо, чи не маємо змоги самі перемінити на працю досвід — шукаймо помічників, співробітників. Не маємо грошей, хоч є в нас охота й вміння — знову шукаймо грошевитих співдумців і до діла. Тільки не ждім і не сидім зі заложеними руками. Самі рухаймося — працюймо і других за собою тягнімо.

Андрій Турський.

Запорука майбутности

Ощадність — це частина орґанізму. Кожний свідомий, національно вироблений і характерний українець мусить це памятати і підхід до цієї справи мусить бути під кожним оглядом не тільки поважний, але рішучий і послідовний. Тоді коли в Ген. Губернаторстві діють цілі сотки орґанізацій, тоді, коли все це тісно звязане з ґрунтом, я хотівби пильну увагу звернути на українську еміґрацію у Велико-Німеччині. Отже тоді, коли говориться про ощадності, треба цю справу порушити у цілій повноті, чейже »К. В.« доходять і тут, господарським питанням цікавляться всі українці, без огляду на переконання. Тому не можна забувати про тих, які виїхали тут на працю, хоч не виключно для самого заробітку, але щоби пізнати ближче західню культуру, щоби здобути знання, але й заразом, щоб евентуально забезпечити матеріяльно себе і на майбутнє. Одначе не всі так думають. Чому? Переважно і виключно це дуже молодий елемент, без досвіду і ясного погляду на життя. Вихований на здорових основах, національно свідомий, більше вірить ніж числиться з реальними фактами. Перейшов і переходить війну, побачив у деяких державах, що чесно запрацьований і здобутий гріш вложений у підприємство пропав як неправильно і невгідно зі засадами християнської культури, але не забув, що така система мусить підлягти зміні, тому підсвідомо вичуває потребу ощадности що й робить, тільки не бачить ясної цілі. Не знає як це має робити, відкладає, а знайдеться несовісний і все йому забере, так що опісля він зневірюється. Автор цих рядків мав нагоду стрічатись з таким явищем. Є напр. у компактній масі по таборах як нп. Ватенштедт по 2.000 українців. Заробляють не зле. Багато щадять, але і такі тратять змисл цієї потреби, видаючи на найзвичайніші дрібниці, деякі зі журби розпиваються, а ще інші годують спекулянтів, які коло нашого українця-добряги знайдуться і ту кервавицю витягнуть. Отже час над цим пляном подумати, чейже є багато, які при кращій нагоді думають покищо на окраїнах оселитись і розбудовувати національне господарство. Живе тут багато самостійних ремісників, які в майбутньому можуть поселитись по наших містах і бути піонірами в них. Що ж і як ці самостійні ремісники живуть? Передусім працюючи хвилево не після фаху, не освідомляє собі, що може він бути паном, інші знову покидають важкі роботи, поселюються по великих містах як нп. Берлін, тратять і цей заощаджений гріш, стають до праці як звичайні фабричні робітники, забуваючи про цю ремісничу гідність, яку винесли зі своїх земель, одним словом національний капітал марнується. До цього постараюсь навести примір. В одній з фабрик Берліна при праці стрічаю усміхненого з блискучими очима свобідно заховуючогось, з візком, українця. В розмові з ним довідуюся, що він є дуже добрий ремісник швець, „тільки скажу Вам правду, я свого фаху встидаюсь (вплив шляхетської Польщі), хоч можу і добре заробити". Друже, відповідаю, чейже знаете, що значить бути добрим ремісником на наших землях, без огляду на те, який це фах. Мусите дальше свойого ремесла держатись і навчившись ще способу, яким послуґуються ті, між якими живемо. Заощадіть дещо грошей, купіть деякі машини, поїдьте на українські землі і там будете виконувати ролю вихованка і будівничого. „Так, відповідає, я вже щадив, мав коло 500 РМ, тільки »вкрали«. — Тепер більше не маю охоти щадити". Інші знову також закидають своє ремесло, як пр. мулярі, яким подобалась фабрична звичайна робота, заробляють дещо й їх проживають. Ще інші таки кажуть, що ощадністю мусить хтось зайнятись тут у Вел. Німеччині. Отже, коли в нашій еміґрації є така потенція, треба її у відповідне русло спрямувати. Тому спілка УГАС у Кракові, чи інша установа як Українбанки повинні цією справою зацікавитись, великі моральні і матеріяльні капітали мобілізувати і здобувати окраїнні міста продумано і пляново.

Роман.

ОЗНАЧЕНА СТОПА ЧИНШІВ

Як відомо вже з давніших розпорядків, основою виміру для чиншів у Ген. Губернаторстві є чинші з 31. серпня 1939 року. Від них не вільно відступати й коли хтось виконав надплати, то має право ствердивши стопу з 31. серпня 1939 р., жадати звороту надплати. Кожний підназмець має право у власника, чи адміністратора домагатися удокументованого доказу про висоту чиншу вгорі означеному речинці.

БЕРЛІН РОЗРАХУНКОВОЮ ЦЕНТРАЛЕЮ ДЛЯ ЕВРОПИ

Думки, що їх розвинув мін. Функ у своїм інтерв'ю про ролю німецької марки й методу розплат між державами Европи, починають прибирати конкретній вигляд. Останні дні позначилися рядом договорів про клірінґові себто розрахункові каси в Берліні. І так 7. вересня ц. р. підписано у Штокгольмі договір про торговельний оборот між Швецією і Голяндією та Швецією й Бельгією. Метою договору змінити торговельний оборот між цими краями. Всі розплати будуть іти через Берлін. Вже раніше підписано договір з Італією, на основі якого всі свої розплати з Бельгією, Голяндією, Норвегією, Люксембургом Італія полагоджуватиме через Берлін. Такий самий договір підписано 19. вересня ц. р. з Грецією.

Всі ці договори вказують на те, що німецькі господарські чинники змагають твердо до того, щоб з одної сторони збільшити торговельний обмін між поодинокими державами, з другої сторони, щоб усі розплати зцентралізувати в Берліні. Здавалось би, що в такому випадку може виступити брак капіталів. Одначе це неможливе тому, що засадою розрахунків буде безгрошевий переказ з конта на конто, і тільки сальда вирівнюватиметься готівкою.

ЗА ЗБІЛЬШЕННЯ ВИРОБНИЦТВА У ҐЕНЕРАЛЬНОМУ ҐУБЕРНАТОРСТВІ

В Опатові, радомської области, відбулася велика сільсько-господарська виставка з метою представити останній рік під оглядом сільсько-господарської праці. Одночасно ця виставка мала за завдання зілюструвати нові шляхи розвитку сільського господарства в Ген. Губернаторстві. Під торговельним оглядом найбільше трансакцій відбулося в ділянці сільсько-господарських машин. Це може зілюструвати факт, що протягом одного дня закуплено 265 машин до сортування картоплі, сотки плугів і борон.

У промові підчас отворення виставки провідник хліборобів в Ген. Губернаторстві Кернер подав 10 заповідей в боротьбі за збільшення виробництва такого змісту: 1) водне господарство слід зорганізувати в той спосіб, щоби перевести потрібні меліорації й дренажі, а річки й потоки урегулювати; 2) змінити вживання штучних навозів, бо тільки в той спосіб можна видатно збільшити видайність ріллі; 3) господарства треба засобити в добре насіння; 4) сільсько-господарські машини для управи й боротьби зі зелами будуть споряджені в відповідній кількости; 5) принайменше половина управної площини буде віддана під управу картоплі, буряка, брукви і т. п.; 6) управу ріпака й олійних рослин треба щонайменше в пятеро збільшити; 7) для збільшення управи льну, конопель і тютюну устійнять премії за висліди; 8) для збільшення видайности молока переведуть широку акцію за годованням в літі корів у стайні; 9) держава присвятить пильну увагу й призначить відповідні фонди на розбудову шпихлірів і сільосів; 10) установлять основні засади плекання скоту.

ЗБІР КАРТОПЛІ ТА БУРЯКІВ У НІМЕЧЧИНІ

Цьогорічний збір картоплі й буряків в Німеччині поважно перевищує збори з попередніх років. Згідно з обчисленням, збір картоплі осягне 60 міліонів тон, себто 4 міліони більше ніж попереднього року. Таксамо збір пашних і цукрових буряків буде щось про 10% більший, ніж попереднього.

ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ П. А. ОБМЕЖУЮТЬ ТОРГОВЛЮ ЗІ СОВІТАМИ

Згідно з найновішими вістками півн.-американської преси, помічається безнастанне охолодження торговельних взаємин з СССР. Причини слід мабуть дошукуватися в натиску на СССР у відповідному політичному напрямку. Торговельне представництво СССР у Ню-Йорку обмежило свої закупи в Америці в місяці червні на 3/4 міліона, в місяці липні на 1 міліон. У звязку з діннями нових законів в серпні, спеціяльно, у вересні замовлення знову повинні зменшитися. Зрештою намагання Злучених Держав обмежити вивіз до Совітів настільки наглядний, що це видно хоч би з факту, що вже давніших замовлень не виконують. На початку вересня Злучені Держави відкликали своїм інжинірам - спеціялістам вже видані дозволи на від'їзд до Совітів. Це ще більше загострить і так уже напружені господарські взаємини.

З українського життя

ВЕЛИЧАВЕ СВЯТО ОБЖИНОК У ВОЛОДАВІ

День 28. серпня ц. р. був одним із найкращих днів у житті Володавщини. В 11-ій год. почалося свято обжинок величавою дефілядою. На трибуні були: староста п. Гаґер, командант залоги Володави, старшини поліції та граничної сторожі, комісар Холму, представники Українського Повітового Комітету й Повітового Союзу Кооператив. Було дуже багато німців, які з вдоволенням стежили за гарними точками обширної програми обжинок. Напереді обжинкового походу їхала кінна бандерія з Голі, за нею дівчата несли обжинкові вінки з сіл: Сожанка, Сушно, Королівка, Голя та Засвятичі. за ними 120 наколесників, відтак вози з женцями та відділи женців із Володавщини, а навіть з повітів білопідляського та радзинського, за ними відділи косарів, символічні вози — »Весна«, »Літо«, »Осінь«, »Зима«, стрункий відділ огневої сторожі з Вирик, вкінці рільничі машини та знаряддя. Після дефіляди оо. Шкоропар, Кальчук та Скакальський відправили молебен. На площі гордо лопотіли українські та німецькі прапори, слова молитви неслися перед престіл Всевишнього. На великій площі кругом, мов маки, цвітуть, пишаються народні строї. Стара княжа Володава давно вже не бачила такої краси!

По молебні священики посвятили обжинкові вінці, а дівчата вручили їх старості. Дел. п. Залізняк від Повітового Комітету привитав усіх гостей. Відтак промовляли: проф. Зайцев, посадник міста Володави д-р Ваньо та вкінці крайсгавптман п. Гаґер (його промову переклав на українську мову голова Холмського Комітету м-р М. Мостович). Свою промову закінчив п. староста надією, що українці будуть тісно співпрацювати з німцями для добра обох народів. Дальше були виступи хору з Володави, національні танки села Сосновиці, виступи хору театру Обідзінського з Холму, національні танки артистів театру Обідзінського, ритмічні вправи дівчат з села Сушна, хорові точки села Коденця та ритмічні вправи дівчат із Любеня та Вирик. Між поодинокими точками вигравала військова орхестра місцевої німецької залоги. Всі точки програми були виконані дуже дбайливо й по мистецьки, їх нагороджували рясними оплесками.

Друга частина свята, спортова, не відбулася цього дня, бо перешкодив дощ. Вона відбулася 15. вересня ц. р. Ініціятором свята був Український Комітет та Повітовий Союз Українських Кооператив у Володаві. Ввесь час панував лад і порядок. Це заслуга впорядчиків і орґанізаторів. На святі зібралося понад 7.000 людей із Володавщини та сусідних повітів. Усі вони вертали додому піднесені на дусі та з новим запалом до дальшої витривалої праці.

Михайло Дяченко.

БЕЛЗЧИНА

РАЙОНОВЕ СВЯТО ОБЖИНОК У ГАТОВИЧАХ.

Між селами Хоробровом і Бояничами лежить невеличка місцевість Гатовичі. Дня 8. 9. відбулося в нас одно з районових Свят Обжинок філії Т-ва »Просвіта« в Белзі. Коло год. 15. по збірці всіх зорґанізованих відділів, переважно жіночих, під звуки »Ще не вмерла«... піднято прапор, після чого коротку промову виголосив П. Мигаль з Варяжа. По дефіляді перед піднесеним прапором, яку відчинив мужеський відділ з Варяжа, дівчата в національних одягах з сіл: Гатович, Хороброва, Ульвівка, Нинович, Городища й Варяжа виконали чотири збірні обжинкові вправи. Цілість робила добре і гарне враження. По національному танку, який виконали дівчата з Городища, відбулася спортова частина свята. Наші змагуни мали досить добрі осяги, хоч на спортовій арені виступали перший раз і то без тренінгу. В фіналі 100 м. перше місце зайняв І. Ткачук з Хороброва в часі 13,3 сек., 2-ге Калюга з Ульвівка.

У скоку вгору перше місце зайняв Вірлик з Варяжа 1,55 м, 2-ге П. Кусевич з Хороброва 1,40 м.

В скоку вдаль перше місце Вірлик з Варяжа 5,56 м, друге Полішко з Варяжа 5,28 м. В програмі була ще відбиванка, але з огляду на брак часу розіграно тільки одну партію між Хоробровом і Ульвівком, яку виграв Хоробрів 2:0 (15:7, 18:16).

Вдаряла в очі мала присутність учасників, бо на 21 сіл з району взяло участь тільки 6... Господарі свята протягом тижня приготовилися бездоганно. Належиться признання учителеві К. Уласевичеві, що вкладає свою душу у працю для села.

Ми-Хор

РАЙОНОВИЙ СПОРТОВИЙ ДЕНЬ МОЛОДІ В ПОРОХНИКУ.

Заходом Делеґатури УДК. відбувся дня 15. ц. м. перший районовий спортовий день молоді в Порохнику. Свято відбулося на гарно прибраній національними прапорами площі біля парохіяльного дому. Перед святом о. С. Шуляка відправив в намірені української молоді Службу Божу в парохіяльній церкві. Співав гарно церковний хор під диріґентурою п. О. Сенюка. Саме свято розпочалось піднесенням національного прапору під звуки нац. гимну. Після звіту референта молоді п. В. Нагірного, промовив до молоді м-р Ю. Щирба, витаючи молодь як повітовий провідник молоді УДК. в Ярославі та взиваючи її до праці. По дефіляді молоді з В.В.М. виголосив святочну промову від УДК. в Ярославі ред. Р. Данилевич. Відтак мужеський хор відспівав пісню »Ми, українські партизани«. Зчерги слідували вправи дівчат під проводом п. Т. Круби. Хлопячий доріст з Порохника віддеклямував вірш »Ми не дамо катувати народу«. Відтак дівчата з Чудович виконали вільноручні вправи. Долівкові вправи виконав хлопячий доріст з Порохника, що за бравурне виконання вправ здобув собі загальне признання. Відтак виконали вільноруч вправи хлопці з В. В. М. під проводом п. Бенца. На закінчення свята промовив делеґат УДК. в Порохнику о. О. Яхимович, подякував приявним за участь та представивши обовязки молоді під сучасну пору, візвав її до ще інтензивнішої праці. Свято закінчено відспіванням нац. гимну. У святі взяла участь молодь з Порохника, Угорки, Гавлович, Хорова, Тиневич, Крамарівки та дівчата з Чудович. Участь громадянства була менша, як сподівались орґанізатори свята, та це спричинила погана погода. Одначе свято випало дуже гарно й успіх його під оглядом моральним і матеріяльним великий. Це свято молоді всім приявним, з яких дехто за часів польської неволі вже й українську мову забував — додало віри у свої сили, у кращу майбутність та причиниться до кращої орґанізації населення порохницького району.

В.

КУРС ПЕРЕДОВИКІВ ХЛІБОРОБСЬКОГО ВИШКОЛУ МОЛОДІ В ЯРОСЛАВІ

Здавалось би не така то велика подія, а про неї аж до часопису пишуть. Та не так воно в дійсности є. Ярославщина дуже запущений та прибитий, а що найгірше здеморалізований терен. — Тому праця над молодю дуже важка, а фахова праця тимбільше важча і відповідальніша. Як що взяти під увагу робочу пору від 1. до 6. вересня ц. р. коли відорвати молодь від господарської праці важко — то число 52 курсантів є добре, хоч мале відносно тої праці, яку Т-во »Сільський Господар« вложило в орґанізацію курсу. Та радуватись і тим треба, бо перші орачі ярославського перелогу вже рушили до праці. Маємо віру, що господарська праця серед нашої молоді прийметься і дасть скоро добрі висліди. Годиться підкреслити, що фізичне виховання та гри й забави безінтересовно переводив реферат УДК. А кооперативні інституції знайомили молодь зі завданнями нашої кооперації. На курсі викладали дир. Л. Бачинський, інж. Білоус, інж. Каплистий, м-р Щирба, дир. Харамбура, люстр. Копистянський, інстр. Крупа та інстр. Корабель. Порядок в таборовому житті тримав п. Солук, а серед передовичок інструкторка Ольга Перхач. Закінчення курсу випало урочисто. Від дир. т-ва »Сільський Господар« побажав успішної праці та витривалости п. дир. Бачинський, а крім того до молоді промовили інж. Преторіюс, заохочуючи до фахової освіти, Ліда Боровець заохотила молодь до праці над освітою і фізичним вихованням, люстратор Крупа як орґанізатор Х. В. М. поставив домагання до передовичок і передовиків, щоби свої зобовязання виконали так, як про це було говорено на курсі. По батьківськи і від душі радив і заохочував до науки молодь дир. Теребенець. При кінці дир. Бачинський ще раз теплими словами заохотив молодь до праці, та всім прелеґентам подякував за працю. Відспіванням національного гимну закінчено перший курс передовиків Ярославщини.

М. К.

ПЕРЕМИЩИНА

ЖИТТЯ У ГНАТКОВИЧАХ.

15 км. від Нім. Перемишля лежить невеличке, чисто українське село Гнатковичі. До 1921 р. у цьому селі, крім поліції, не було ніодного поляка. Щойно 1921 р. поселилося на полях цього села кілька родин польських кольоністів. У селі брак своеї інтеліґенції, брак свойого священика. Що другий, або й третий тиждень з другого села доїздить священик та в місцевій капличчі править Службу Божу та вірних навчає. Село хоче мати свойого священика й просить за те Преосв. Григорія, одначе до цієї пори не може допроситись. Цей брак відчувався за часів польського гнету, та відчувається й сьогодні. В 1938 р. під натиском ляцької влади місцевий »Сокіл« мусів припинити свою діяльність. По війні »Сокіл« відновляє свою працю. Гнатковицький »Сокіл« перший станув у ряди зголошених дружин та своїми гарними змаганнями зеднав собі симпатії серед своїх та чужих громадян і став поважним кандидатом на мистця Перемищини. Це може »Сокіл« завдячити доброму проводові, а саме теперішньому голові М. Бернацькому, провідникові Станкевичові, справникові В. Заваді Василеві, та господареві М. Качмареві. Крім копаного мяча процвитає у »Соколі« ще легко-атлетика, відбиванка та вправи, що стають окрасою цілого цього спортового життя села.

Хоч село небагате, одначе власними силами вибудувало у 1935 р. величаву читальню, у якій міститься домівка, гарна театральна саля та кооператива »Самопоміч«. У житті села живу діяльність проявляє ідейний голова читальні Берко Осип. — Перед війною польська поліція важко переслідувала село. Часто впадали до читальні та переривали сходини. По війні читальня розвивається свобідно та працює із повним успіхом. Доказом цього численні сходини, реферати, роковини, концерти в честь Шевченка, Франка, Л. Українки, полк. Коновальця, та багато інших імпрез. Хоч зі села виїхало цього року біля 80 осіб із молоді до Німеччини, одначе село дальше працює.

Крім цього в селі була і є своя українська школа, у якій своею мовою та свойого учить нашу молодь, ідейна учителька А. Галазика. Цього року за почином УДК. у Нім. Перемишлі перший раз у селі відбувся дитячий садок із повним успіхом під проводом п. Романець Ольги. Садок пройшов із незвичайною моральною користю для села. У садку брало участь пересічно 30—35 дітей. Що два тижні відбувалися сходини батьків з провідницею, на яких обговорювано справи та потреби садка. Дня 7. 7. діти зі садка взяли участь у поході на могилу Поляглих Героїв, зложили свої віночки на їхніх могилах і тим засвідчаючи свою память і любов до них. У днях 4. і 28. 8. відбулися два пописи садка у присутності багатьох глядачів. У дні 5. 8. п. Микита відбув візитацію садка від УДК. у Нім. Перемишлі, а у дні 31. серпня діти востанне прощались зі сльозами в очах зі своею провідницею. Живу діяльність проявляє кооператива »Самопоміч« під проводом Ст. Микити, П. Костечка і В. Лісного.

Вказівки для всіх, що посилають гроші до „Українського Видавництва“

1) **Гроші з Ґен. Ґубернаторства треба посилати нашими чеками Psch. A. 2143, або звичайними переказами, але тоді до кожної посилки треба додати 20 гр., бо стільки потручує собі пошта при дорученні грошей.**
2) **Гроші з Німеччини треба посилати до: Ukrainische Nationale Vereinigung — Berlin W. 50. Ansbacherstr. 15., звичайними поштовими переказами, або їх чеками ч. 5814.**
3) **З Протекторату треба посилати для нас гроші до В-ва „Наступ“: „Nastup“, Praha XIV-65 Post. schr. 3., або їх чеками ч. 9028.**

У всіх повищих трох випадках треба все зазначувати на чекові чи переказі для кого і нащо призначені гроші. А саме: на відворотній стороні чека чи переказу написати на »Краківські Вісті«, на »Ілюстровані Вісті«, »Малі Друзі«, на книжки, оголошення, чи щось інше. Оскільки замовлення невелике, то можна його напитаси на цім самім відтинкові. Коли замовлення більше, довше (прим. книжки), то тоді треба написати до нас окремий лист чи картку. Це обовязкове, бо без цього виразного зазначення, не знаємо як ужити надіслані гроші а тимсамим не можемо полагодити замовлення. Зазначуємо, що гроші з Німеччини і Протекторату йдуть до нас доволі довго, тому кому залежить на скорім полагодженні справи, повинен прислати нам посвідку надання грошей.

Хто посилає гроші нашими поштовими чеками, чи звичайними переказами для інших видавництв чи установ — повинен зазначити на чекові чи переказі лише назву видавництва чи установи для кого призначені гроші, а дотичні установи повідомити окремим письмом нащо призначені ці гроші, бо наше Видавництво буде їх повідомляти лише про саму вплату, а ніколи про ціль їх призначення.

Звертаємо увагу, що всі замовлення на часописі, книжки, оголошення і т. п. виконуємо лише за попереднім надісланням належитости. **На кредит нічого не висилаємо.**

Вкінці зазначуємо, що при всіх грошевих посилках та взагалі письмах треба завжди подавати **докладну і виразну читку адресу.** Це відноситься передусім до адрес з Німеччини. Дуже часто трапляється, що через не точну чи не виразну — не читку адресу ми не можемо виконати замовлення чи полагодити справи.

Хто зміняє свою адресу повинен обовязково подати крім нової й попередню адресу. Інакше зміни не можемо зробити.

»УКРАЇНСЬКЕ ВИДАВНИЦТВО«.

НОВИНКИ

КАЛЕНДАР.

ВЕРЕСЕНЬ.

26. Четвер — Корнилія

27. ПЯТНИЦЯ — ВОЗДВИЖЕННЯ ЧЕСНОГО ХРЕСТА.

— ВСІМ УКРАЇНЦЯМ-ПЕРЕСЕЛЕНЦЯМ ДО ВІДОМА: Die Deutsche Umsiedlungs-Treuhand-Gesellschaft in Berlin переказало через УКРАЇНБАНК першу траншу зачетів для тих переселенців, що зложили прохання (антраги) до 18. липня 1940 р. Всі ці громадяни можуть зголоситися до Украінбанку по гроші. Крім цього УКРАЇНБАНК уповноважений до дальшого виготовлення прохань (антраґів) тих переселенців українців, які також бажали б одержати зачети. Просимо всіх тих переселенців українців, що хотіли б старатися за зачети, зголоситися до УКРАЇНБАНКУ особисто, або кореспонденційно, подаючи докладно: 1. Імя й прізвище, 2. Дату уродження, 3. Місце походження, 4. Переселенче число, 5. Число кенкарти, 6. Теперішню адресу, 7. Які зачети дотепер одержали. 8. Скільки, коли й де зложили гроші або майно. Рівночасно повідомляємо, що список тих всіх громадян, що зложили гроші по таборах або в »Міттельштелле« й зголосилися до нас до 3. 9. 1940 переслали ми до Берліна й сподіємося, що вкоротці справа ця буде полагоджена позитивно.

Дирекція УКРАЇНБАНКУ.

— ЧАЙНИЙ ВЕЧІР, перший в цьому сезоні, улаштовує Жіноча Секція при т-ві »Просвіта« у Кракові в неділю 29. вересня ц. р. в год. 6. веч в домівці »Просвіти« — Адольф Гітлер-Пляц 12/. Програма ріжнома.:тна, в якій беруть участь: відомий деклєматор м-р Ю. Ґеник-Березовський, ред. Е. Козак та інші. Вступ вільний.

— ПОШТОВИЙ КУРС пічнеться 11 жовтня ц. р., вступний іспит 10. жовтня. Кандидатки зголосяться особисто 9. жовтня між 8—13 та 15—18 год. в УЦК. у Кракові, Зелена 26/7. Спізнені зголошення не будуть узглядиені, прохання слати через УДКомітети найдальше до дня 5. жовтня ц. р. — Український Центральний Комітет — Референт Праці Сусп. Опіки.

— КУРС МАШИНОПИСАННЯ, СТЕНОҐРАФІЇ ТА НІМЕЦЬКОЇ МОВИ розпічнеться дня 3-го жовтня ц. р. Кандидатки зголосяться в дні 2-го жовтня ц. р. в год. 10-тій в читальні табору при вул. Яблоновських 10/12 до вступного іспиту. Про прийняття на курс повідомляємо кандидаток поштою. Український Центральний Комітет — Референт Праці і Сусп. Опіки.

— ВПИСИ ДО УКРАЇНСЬКОЇ МУЗИЧНОЇ ШКОЛИ у Кракові на шк. р. 1940/41 відбуваються в днях до 30. вересня ц. р. від гор. 18. до 19. в »Просвіті«, Адольф Гітлер-Пляц 12/II.

— ОДНОРІЧНА ДЕРЖАВНА УКРАЇНСЬКА ЖІНОЧА ШКОЛА ДОМАШНЬОГО ГОСПОДАРСТВА В СЯНОЦІ. В першій половині жовтня ц. р. в Сяноці відчинять українську жіночу школу домашнього господарства. В школі вчитимуть: 1) релігії, 2) української та німецької мови, 3) куховарства, 4) прання, прасування, 4) порядки в хаті, 6) шиття і ріжні ручні праці, 7) господарські рахунки, 8) про здоровля, плекання дітей, опікування хорими. 9) городництво. До школи приймуть дівчат, що покінчили бодай народню школу, та мають скінчених 14 років життя. Оплата за науку 15 зол. місячно. По закінченні школи, учениці матимуть право продовжувати свою науку в інших, вищих, фахових школах, або мати відповідне платне заняття. Хто бажає вчитися в цій школі, повинен негайно внести подання до Українського Допомогового Комітету в Сяноці — вул. Ґерінґа 2, дім читальні »Просвіти«. Докладні інформації можна одержати тамже, про початок науки повідомиться прийнятих учениць окремо. — УДК. в Сяноці.

— УКРАЇНСЬКІ ШКОЛИ В ЗАМІСТІ. В цьому році будуть в Замісті такі школи: 1) народня школа, 2) 3-літня жіноча фахова школа, 3) 1-річний курс для жінок домашнього господарства, 4) 1-річна хлопяча школа. Про ближчі інформації і вписи звертатися до Українського Комітету і Інспекторату в Замісті негайно, бо наука пічнеться в початках жовтня б. р. — Український Допомоговий Комітет в Замісті.

— ОКРУЖНЕ СВЯТО ОБЖИНОК В ЗАМІСТЮ відбудеться дня 29. вересня. Села замійської округи як і найближчі села сусідних повітів возьмуть активну участь! В цім дні маємо виказати нашу зорґанізованість і дотеперішні досягнення. Тож 29. вересня всі до Замістя! — Український Допомоговий Комітет в Замісті.

— ПЕРЕДВПИСИ ДО ДВОЛІТНЬОЇ ДЕРЖАВНОЇ БУДІВЕЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ШКОЛИ В ЯРОСЛАВІ. Вписуватися можуть абсольвенти 4 кл. ґімн. нового або 6 кл. ґімн. старого типу, або абсольвенти нижчої кляси по зложенні іспиту з предметів бракуючої кляси з виїмком історії та латини. Всі управнені до впису здають вступний іспит з математики і ручних рисунків. Вписи приймає від 25. IX. до 15. X. ц. р. інж. О. Преторіюс в будівельній школі в Ярославі при вул. Артилерійній 13, II пов. Шкільна оплата 20 зол. При відповідній скількості учнів наука зачалася би 10. X. ц. р. — Дирекція.

— ІТАЛІЙСЬКА ОПЕРА В НІМЕЧЧИНІ. Інтензивність німецько-італійської культурної співпраці й виміни видно найкраще саме в ділянці опер, в якій оба краї займають передові місця в світі. Тепер якраз заповіджено дві важні премієри в Німеччині. Берлінська »Фольксопер« дасть »Федору« Умберта Джіордано, віттемберський державний театр у Штутґарті виставить Франческа Чілеа — »Адрієнну«.

З і спорту.

ВНУТРІШНЬО-КЛЮБОВІ ЗМАГАННЯ »СЯНУ« У СИТКІВЦІ РОЗПОЧАЛИСЯ.

Дня 17. вересня ц. р. у Нім. Перемишлі на корті »Ґренцшуцу« розпочалися внутрішньо-клюбові змагання »Сяну« у сиківці за мистецтво клюбу. Проф. Красник переміг інж. Турка у відношенні 2:0 (6:1, 6:0).

КРАЄВІ ЗМАГАННЯ КОПАНОГО МЯЧА ЗА МИСТЕЦТВО УКРАЇНСЬКИХ ДРУЖИН ҐЕНЕРАЛЬНОГО ҐУБЕРНАТОРСТВА

Дня 21. ц. м. розпочалися перші краєві змагання копаного мяча за мистецтво українських дружин Ген. Ґубернаторства при участи дружин: »Сяну« I із Нім. Перемишля, У.С.К. з Кракова, »Пролому« з Переворська, К. Л. К. із Ярослава та »Скали« з Ряшева. Цього дня »Сян« I мав змагатись з К. Л. К., а »Пролом« зі »Скалою«.

ДРУГИЙ ПІВМЕТОК МИСТ. ЗМАГАНЬ ПЕРЕМИЩИНИ РОЗПОЧАВСЯ. ВЕДЕ »БУРЕВІЙ«.

Дня 15. 9. почався другий півметок змагань за мистецтво Перемищини. У цьому дні відбулися два змагання, між »Соколом« з Гнаткович та »Завойовником« з Радимна у Гнатковичах і між »Буревієм« з Сосниці та »Степом« із Бушкович у Сосниці.

»БУРЕВІЙ« — »СТЕП« 2:1.

Молода дружина »Буревій« по важкій та завзятій грі перемогла на своїй площі амбітну дружину »Степ« із Бушкович 2:1. Гра була гарна та завзята, ввесь час під знаком легкої переваги господарів. Ворота для переможців добули Пиnило Бр. і Ґарділ, а для переможених Домарадзький. Суддював О. Наклович.

»ЗАВОЙОВНИК« — »СОКІЛ« 1:0 (0:0).

Дня 15. 9. відбулися у Гнатковичах змагання за першенство перем. округи між місцевим »Соколом« та »Завойовником« з Радимна, що покінчилися виграною »Завойовника« 1:0. Одинокі ворота для переможців добув чільник нападу з карного.

СТАН ТАБЕЛІ МИСТЕЦТВ ПЕРЕМИЩИНИ у дні 15. 9. ц. р.:

	гор	зд. в.	втр. в.	відн. в.
1. »Буревій«	5	6	4	8:9
2. »Сян« II.	4	5	3	14:8
3. »Сокіл«	5	5	5	9:8
4. »Завойовник«	5	5	5	6:9
5. »Степ«	5	3	7	5:7

ПОВІТОВІ ЗМАГАННЯ ЗА МИСТЕЦТВО ПЕРЕМИЩИНИ У ВІДБИВАНЦІ.

Нім. Перемишль і Бушковичі мистцями.

Дня 19. 9. відбулися у Гнатковичах повітові змагання у відбиванці мужчин та жінок за мистецтво Перемищини. У змаганнях взяло участь вісім мужеських та три жіночі дружини. Зацікавлення було велике. Суддейська колегія, в особах проф. Красника І., Гарабача Є., Хижія та Прокопа Р., разом із орґанізаторами цих змагань, а це Курінем Молоді з Нім. Перемишля — стояла на висоті своїх завдань. Конкуренція мужеських дружин була велика, зате жіночі дружини мали малу конкуренцію. Мистцем із мужеських дружин став по важкій боротьбі Нім. Перемишль, а жіночих Бушковичі. Найсильнішими мужеськими дружинами були Нім. Перемишля, Трійчиць та Бушкович, а з жіночих дружин Бушковичі та Нім. Перемишль. На дальших місцях остали дружини Гнаткович, Трійчиць, Батич, Малкович, Бушкович та Валяви.

ВИСЛІДИ З ПООДИНОКИХ ЗМАГАНЬ

Мужчини:

Нім. Перемишль — Бушковичі 2:0 (15:2, 15:1).
Бушковички — Гнатковичі 2:1 (14:16, 16:14, 15:7).
Батичі — Малковичі 2:1 (12:15, 15:13, 15:12).
Трійчиці — Валява 2:0 (15:0, 15:0).

Нім. Перемишль та Трійчиці легко розправляються зі своїми противниками. Амбітна дружина Бушковичок та добра Батич по важкій боротьбі виграли з Батковичами та Малковичами. Гнатковичі справили немилу несподіванку, бо злегкова жили собі ці змагання й хоча мали перевагу над своїм противником, таки програли. До півфіналу дійшли дружини Нім. Перемишля, Трійчиць, Бушковичок і Батич.

Півфінал.

Перед розпочаттям півфіналу відбулося льосування. Нім. Перемишль вильосував Трійчиці, а Бушковички Батичі. Висліди цих змагань були такі:

Нім. Перемишль — Трійчиці 2:1 (10:15), (15:10), (15:6)
Бушковички — Батичі 2:0 (15:11) (15:6)

У півфіналі Нім. Перемишль по важкій боротьбі перемагає неправильно граючу в чвірку (брати Войтовичі) добру та амбітну дружину Трійчиць, а молода та завзята дружина Бушковичок дружину Батич. До фіналу ввійшли дружини Нім. Перемишля та Бушковичок, що розіграли фінальні змагання.

Фінал.

Нім. Перемишль — Бушковички 2:0 (15:0), (15:10)

У фінальних змаганнях амбітна дружина Нім. Перемишля перемогла завзяту та перетомлену вже попередніми змаганнями дружину Бушковичок і тим самим стала мистцем у складі: Е. Гарабач, Гарабач І, Дубляниця Р., Гарабач II і Прокоп Р.

Жінки:

Тому, що конкуренція жіноча була слаба (три дружини), Нім. Перемишль розіграв із Бушковичками, а вийшовши з них переможцем розіграв фінальні змагання із Бушковичами і програв. Тим самим втратив Нім. Перемишль першенство в користь Бушкович.

Нім. Перемишль — Бушковички 2:0 (15:0) (15:8)
Бушковичі — Нім. Перемишль 2:1 (6:15) (15:4 (15:7)

Орґанізація змагань справна. Публики багато. Це треба завдячити Куріневі Молоді із Нім. Перемишля під проводом проф. Красника, Е. Гарабача, Прокопа Р. і Ґоцького та місцевому куріневі із Гнаткович, а особливо Качмареві Михайлові.

ПРОБА ВПРАВ.

По відбутих мист. змагань за першенство Перемищини у відбиванці відбулося на тій самій площі проба вправ. На цю пробу вправ прибули Курені Молоді із Дуньковичок, Кусенич, Дрогоєва, та Гнаткович у загальному числі 128, з того жінок 74, мужчин 54. Наперед переведено загальну руханку, опісля відбулися гарні вправи до пісень. Вправами жінок проводила Прокоп Дарія, а мужчин Є. Гарабач. Усі були в нац. одягах. Проба вправ пройшла із повним успіхом.

ВІДБИВАНКА В ХОЛМІ.

Дня 8. вересня ц. р. відбулися в Холмі відбиванкові змагання, зорґанізовані рефератом Виховання Молоді. До змагань станули три жіночі дружини (дві друж. з ґімназії і дружина куріня молоді у Холмі) і три мужеські дружини (дружина абітурієнтів ґімназії, дружина ґімназії, дружина куріня молоді).

Перше місце у змаганнях жіночих дружин здобула перша дружина ґімназії в такому складі: Духнич Степанія, Стецишин Наталія, Питляр Ольга, Клепачівська Софія, Гошовська Ірина і Шолуха Марія), здобуваючи у двох грах 4 сет. втративши 1 сет. Відношення точок 71:55.

Друге місце здобула дружина куріня молоді, здобуваючи у двох грах 3 сет. втративши 2 сет. Відношення точок 72:58.

Третє місце здобула II дружина ґімназії.

У змаганнях мужеських дружин, перше місце здобула дружина абітурієнтів ґімназії в такому складі: Дроздовський, Чиснок, Цимбалко, Кучерук, Куреша, Гробельський, здобуваючи у двох грах 4 сет., тратячи 1 сет. Відношення точок 65:48.

Друге місце здобула дружина куріня молоді, здобуваючи у двох грах 3 сет., втративши 2 сет. Відношення точок 63:48.

Третє місце здобула дружина ґімназії. Рівень гри доволі низький. Помітне незіграння дружин. Все це можна пояснити браком відповідних умовин до тренінґу. У всіх грах судював Василь Штуль, бездоганно.

Провід змагань спочивав у руках референта Виховання Молоді м-ра Адама Антоновича.

М. Недзвецький.

Короткі вістки.

= КАНЦЛЕР ГІТЛЕР прийняв майора Мельдера, одного з найхоробріших німецьких летунів, з приводу його сорокової повітряної перемоги. Фірер передав власноручно Мельдерові найвище військове відзначення, а саме дубовий лист до лицарського залізного хреста.

= ПЕРЕСЕЛЕННЯ НІМЦІВ З ЛИТВИ. В Ковні почалися переговори між німецькою і совітською делеґацією у справі переселення німців з Литви. Рівночасно в Ризі вестимуться переговори у справі відшкодування для німців з Латвії та Естонії.

= 300 АНҐЛІЙСЬКИХ ДІТЕЙ прибуло до Капштаду в полудневій Африці.

= АНҐЛІЙЦІ сконфіскували пошту на портуґальському кораблі »Серпа Пінто«, що плив з Бразилії до Лісбони.

= ЄГИПЕТ має подібні цілі, як Італія, пишуть італійські часописи. Італійці ударять в серце анґлійської імперії, що спричинить її упадок.

= МАСОВА ВТЕЧА ЛЬОНДОНЦІВ. Всі поїзди, що відходять з Льондону, переповнені тисячами льондонців, що виїздять на провінцію. Втікачів розміщують по шкільних будинках в північній Анґлії.

= ЛЬОНДОН потерпів більше від бомбардування ніж Варшава й Париж.

= ЩО ВТРАТИЛА РУМУНІЯ З БЕСАРАБІЄЮ? Хліборобство в Бесарабії продукувало річно пшениці 7,5 міліона квінталів (1/5 цілої продукції в Румунії), кукурудзи теж 7,5 міл. квінт. (1/6 цілої продукції), жита 3,1 міл. квінт., (1/3), ячменю 1,3 міл. квінт. (1/3), 70% продукції соняшника, 95% продукції рицинового олію. Басарабія давала половину вивозу пшениці, жита й ячменю з цілої Румунії та майже четвертину вивозу кукурудзи, мала 547.000 коней (1/4 цілої Румунії), 612.000 худоби (14%), 2.300.000 овець (19,4%), 543.000 безрог (18,3%), і поверх 1.000 ослів (7%). Зате промисл Басарабії дуже слабо розвинений, обмежувався тільки до перерібки земних плодів. Промислових заведень було в Басарабії тільки 196, зате Буковина мала 303 промислових заведень з 16,300 робітниками.

ОГОЛОШЕННЯ

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

Д-р БОГДАН КАРПЕВИЧ

відкрив адвокатську канцелярію й веде її в ЗАМІСТЮ, вул. Жеромського 11а/І.

ПАНСІОН »ФАРИС« — КРИНИЦЯ — це найкраще й найвигідніше відпочинкове місце в кожній порі року. — Повний комфорт. 1071 4-5

МЕШКАННЯ (окремої кімнати з комфортом) при українській родині в Кракові, шукає урядовець української установи. За вигідне мешкання — належна винагорода. Зголошення до Адміністрації »Краківських Вістей« для М. 3-3

Осип Ховайло й інші знайомі, відгукніться. Пошукує Федір Бокін. Адреса: Грубешів, Сташіца 3. 1088 2-3

Андрій Голубовський подає до відома знайомим свою адресу: Andreas Holubowskyj, Leipzig S. 36 Bornaische str. 198 b. 1089 2-3

Рутинованого конципієнта з правом заступництва й знанням законів у колишній Конґресівці шукає д-р Т. Міхаловський, адвокат і нотар у Білгораї. Зголошення з поданням умов присилати негайно. 1090 2-3

Інж. Мирослав Пузяк — присяжний землемір — відкрив канцелярію в Лімановій к. Н. Санча й виконує парцеляції, комасації й відграничення. 1091 2-2

Управа жіночої робітні суконь у Кракові пошукує від зараз фахових робітниць. Зголошуватися: Краків, Льоретанська 18/І. Жіноча Робітня. 1092 2-2

Книжки, шкільне та бюрове приладдя в великому виборі має на складі »Українська Книгарня«, Грубешів, вул. Люблинська 2. Представництво краківського »Українського Видавництва«. 1095 2-3

Українська клієнтеля фотоґрафується завсіди в фірмі Bielec вул. Кармелітська 50. 1108 1-1

Фото- праці аматорські полагоджує для замісцевих поштою — швидко, певно й дешево. Краків, Кармелітська 50. 1109 1-1

Перські дивани, килими, направляє ткальня, Краків, Józefa 2. 1110 1-3

Пошукую Михайла Рудзінського з Рави Руської, вояка 32. піхоти в Модлині. Хто знає щонебудь про нього, хай подасть ласкаво на адресу його брата: Aleks Rudzinskyj, Hornburg (Kr, Wernigerode) Lager 16/VII. 40. 1111 1-1

Гриць Лупиніс із Бишок (пов. Бережани) пошукує своїх братів — Теодора Федечка, Гриця Ґалаша й Семена Левицького, теж із села Бишок бережанського повіту. Адреса: Гриць Лупиніс, Hornburg Kr. Wernigerode), Lager 16/1. VI. 1112 1-1

Неважною проголошую вкрадену »Авсвайскарте«, що видав II Український Допомоговий Комітет у Кракові на прізвище — Ярослав Хомів. 1097 1-1

Відізвіться Друзі, Знайомі зі Львова, на адресу: Schule der Sicherheitspolizei, Осип Муж, 1098 1-1

Сергій Кротюк, подайте свою адресу. Богдан Бігус, У. Ц. К., Краків, Зелена 26. 1099 1-1

Андрій Гусак пошукує своїх шуринів: Петра Оксеньчука й Дамяна Шахалюка (ковельський повіт) й Володимира Микитюка. Пишіть! Андрій Гусак, Stalag VI. C. V/18., Gefangenennummer: XI b. 348. 1100 1-1

АНТІН ПЕТРІНА

ем. учитель, громадянин Стрия

упокоївся в Бозі в Кракові дня 24. ц. м. в 69 році життя.

Похорони відбудуться в четвер дня 26. ц. м. о год. 3-ій попол. з кістниці на Раковицьке кладбище.

Поминальне богослужения за душу Покійного відправиться в суботу дня 28. ц. м. о год. 7-ій рано в гр.-кат. церкві Св. Норберта в Кракові.

Приятелів, знакомих і вірних за участь в похоронах і Богослуженнях просить

Родина.

ПОДЯКА.

Дир. Володимирові КЛОСІВСЬКОМУ за щедрий дар (передачу своєї бібліотеки) складає подяку Відділ Філії Т-ва »Просвіти« в Криниці. 1120 1—1

ПІДОШВИ хоронить

УГОЛЬ — УНІВЕРСАЛЬ!

Дістати можна в усіх бранжевих крамницях. Головний склад: ф-ма Бронер — Краків, вул. Дітля 48. — Тел. 169-86.

Шевське приладдя та знаряддя.

Микола й Михайло Івашкови й Володимир Макар зі Львова відізвіться Михайло Івашків, Bronowice Małe od Krakau. вул. Зачароване Коло ч. 35. 3-4

»Український Консум« у Ярославі пошукує директора (Geschelfsleiter-a). Умовини добрі. Німецька мова й торговельна освіта. Зголошення інж. Роман Паламарчук, Ярослав, вул. Дієцiюса 15/І. 1118 1-1

Хемік перфумерійний, українець, — шукає спільника з капіталом у сумі 10—20 тисяч зол. для фабрикації крему, перфум і т. д. Зголошення: Адм. »Крак. Вістей«. 1119 1-1

КНИЖКИ усіх нових і старих видань (дещо львівських Черв. Кал. і і.)

ЛИСТІВКИ ВЕЛИКИЙ ВИБІР

ЧАСОПИСИ Краківські Вісті, Наступ, Іл. Вісті, Пробоем, Місіонар ітд.

ТРИЗУБЦІ ВЕЛИКИЙ ВИБІР

САМОУКИ ЧУЖИХ МОВ І СЛІВНИКИ

купите

У СПЕЦІЯЛЬНІЙ ТАБОРОВІЙ ОБСЛУЗІ

N. KORNIENKO

RINGELHEIM (Harz) Mühlenweg 143.

TEMPO

Віск без запаху в порошку для підлоги та лінолеум.

Виріб фабрики „Добролін"

Українці купують

порцеляну

скло

кришталі 591 31-31

у фірмі **Яків Дінер**

Краків, вул. ШЕВСЬКА 20.

Treuhänder — Paul Schwarz

Технічне знаряддя найдешевше купите у фірмі „ЗЕНІТ"

Краків, Вестрінг ч. 6. Українська Комісарська Управа. 1024 4-25

РІЗЬБЛЕНІ ВИШИВКОВИМ СПОСОБОМ:

РАМИ — до картин усіх вимірів,
ТРИЗУБИ — на стіну,
ХРЕСТИ одно- й три-раменні.
Всяку різьблену ҐАЛЯНТЕРІЮ —

поручає гуртово книгарням і крамницям фірма »БЕСКИД«, С-ка з обм. в. в Криниці.

Замовлення посилати на адресу: »Бескид«, Сп. з обм. в. Краків, Сенкевича 2, м. 5.

1115 1-3

ЦІНА ОГОЛОШЕНЬ: Ціла сторінка 600 зол., пів сторінки 320 зол., 1/4 сторінки 180 зол., 1/8 сторінки 150 зол., 1/12 сторінки 80 зол.
МЕНШІ ОГОЛОШЕННЯ: 1 міліметер ширини 1 шпальти (або його місце) 1 зол. — В тексті 100% дорожче, на першій сторінці 200% дорожче.
ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ: 30 сотиків за слово, найменше 3 зол. Для шукаючих праці 15 сот. за слово. Матримоніяльні по 50 сот. за слово.
КНИЖКИ: Всі книжки нашого видавництва продають книгарні й адміністрація видавництва. Хто хоче замовити книжки просто на свою адресу — повинен наперед прислати належитість і на пересилку, а тоді вишлемо бажані книжки.
ПЕРЕДПЛАТА „Кр. В.": Цінник передплати поданий на першій сторінці. Передплату треба висилати згори. Передплата однакова в краю й закордоном. Часопису на кредит не можемо висилати. При зміні адреси треба все подавати попередну адресу.
ВИСИЛКА ГРОШЕЙ: Гроші на передплату чи книжки з Ґенерального Ґубернаторства треба посилати переказами або чеками нашого видавництва Sch A Warschau Nr. 2.143. З Німеччини на адресу: „Ukrainische Nationale Vereinigung" Berlin W. 50. Ansbacherstr. 15. З Протекторату на адресу: „Probojem", Praha XIV-65 post. schr. 3. Курс 1 нім. марки 2 золоті; 1 чеської корони 20 сот. При висилці грошей все треба подати на що призначені гроші. Звертаємо увагу: подавати читку і докладну адресу.

За редакцію відповідає начальний редактор Л. Хомяк у Кракові. Видає „Українське Видавництво", Краків, вул. Кармелітська 34, II. Тел. 230-39. З друкарні „Нова Друкарня Денникова" під наказною управою, Краків, вул. Ожешкової 7, тел. 102-79.
Verantwortlich für den Gesamtinhalt und Anzeigenteil: Hauptschriftleiter L. Chomiak, Krakau. Verlag: „Ukrainischer Verlag" G. m. b. H. Krakau, Karmeliterstr. 34, II. Fernsprecher 239-39. Druck: „Nowa Drukarnia Dziennikowa". Kommissar. Verwaltung, Krakau, Orzeszkowagasse 7, Fernspr. 102-79.